

יבמות כו. (המשנה) עד כז. (שד)

המשנה

שתי אחיות שנפלו לייבום - לפני שני אחים

במקרה רגיל

חולצות - ולא מתייבמות
אם ייבמו: ת"ק, וב"ה (לפי ר"א): יוציאו,
ב"ש (לפי ר"א): לא יוציאו

כשאחת האחיות קרובה לאחד האחים

האח הקרוב - מותר לייבם את האחיות השניה
האח השני - אסור בשתי האחיות.

כשאחת האחיות אסורה על אח אחד באיסור לאו או באיסור דרבנן

הדין כמו במקרה רגיל (שתייהן חולצות ולא מתייבמות)

טעם האיסור

א. יש זיקה (כל אחת מהאחיות אסורה כיוון שהיא אחות זקוקתו)
ב. שמא יבטל מצוות ייבום (אם אחיו ימות לפני שייבם את האחיות השניה)

נפקא מינה בין הטעמים - כשיש שלושה אחים

לטעם של זיקה - עדיין אסור,
לטעם של ביטול ייבום - מותר (גם אם אח אחד ימות יש אח נוסף)

שלוש אחיות שנפלו לייבום - לפני שני אחים

אם סוברים שאין זיקה:

א. כל אחות צריכה חליצה אחת בלבד,
ב. לא משנה מי חולץ

אם סוברים שיש זיקה:

שיטת שמואל (ב')

א. כל אחות צריכה חליצה אחת בלבד,
ב. לא משנה מי חולץ

שיטת שמואל (א')

לראשונה: חולץ האח הראשון,
לשניה: חולץ האח השני,
לשלישית: חולץ איזה אח שירצה.

שיטת רב

לראשונה: חולץ האח הראשון,
לשניה: חולץ האח השני,
לשלישית: חולצים שני האחים.

הבסיס להבנת השיטות:

עבור שני האחים (שכל אחד מהם חלץ כבר לאחות אחת) - האחיות השלישית היא אחות חלוצתו - ולכן החליצה לה היא חליצה פסולה

טעמו של שמואל (ב')

חליצה פסולה:
לא פוטרת צרות אבל פוטרת אחים

לכן:
תמיד חליצת אח אחד פוטרת את האחרים

טעמו של שמואל (א')

חליצה פסולה:
פוטרת אח שלא יכול לחלוץ טוב יותר (ואח שיכול לחלוץ טוב יותר אינה פוטרת)

לכן:
לאחות השניה - יחלוץ האח השני (כי חליצתו היא כשרה ואילו חליצת האח הראשון היא פסולה)
לאחות השלישית - יחלוץ מי שירצה לאחים האחרים (כיוון שעבור שניהם החליצה פסולה באותה מידה)

טעמו של רב

חליצה פסולה:
לא פוטרת את האחים האחרים

לכן:
לאחות השניה - יחלוץ האח השני (כי חליצתו היא כשרה)

לאחות השלישית - יחלוצו שני האחים